

22 april 2003

Nr. 4. (03/02) ONTBINDING VAN ARBEIDSOVEREENKOMST VAN DIRECTEUR. TERMIJN OM MET BEHOUD VAN AANSTELLING TE KUNNEN SOLLICITEREN. WACHTGELD. KOSTEN VAN RECHTSBIJSTAND.

Naar het oordeel van het Scheidsgerecht kan er geen twijfel over bestaan dat de verhouding tussen verweerder en de RvT van A en tussen F en verweerder duurzaam is verstoord, als zo-even bedoeld. De RvT heeft zijn vertrouwen in verweerder als lid van de RvB blijkbaar volledig verloren. Van een vruchtbare samenwerking tussen F en verweerder kan ook geen sprake meer zijn, nu de door hen beiden in augustus 2002 aan de RvT gezonden brieven ervan getuigen dat zij ernstige kritiek hebben op elkaars functioneren en zij beiden het vertrouwen missen dat zij in de toekomst in dit functioneren en in de onderlinge samenwerking de noodzakelijke verbeteringen kunnen aanbrengen. De RvT van A heeft blijkens het rapport van de Commissie van Advies en Bemiddeling niet willen meewerken aan een poging van de Commissie door bemiddeling een oplossing van dit arbeidsgeschil te bereiken.

Het Scheidsgerecht is het eens met de conclusie van de Commissie van Advies en Bemiddeling dat de RvT niet zorgvuldig is omgegaan met de belangen van verweerder. Aan verweerder is onvoldoende informatie gegeven over de inhoud van de kritiek op verweerder. De RvT heeft verweerder ook niet voldoende gelegenheid gegeven zich tegen de op hem geleverde kritiek te verweren en aan een verbetering van het functioneren van de RvB zijn medewerking te geven. Klaarblijkelijk heeft de RvT op grond van het rapport van I en de informatie van het MT besloten dat aan het dienstverband van verweerder hoe dan ook een einde gemaakt zou moeten worden. Deze houding is niet in overeenstemming met wat verweerder na een dienstverband van 17 jaar, waarin niet eerder problemen over zijn functioneren waren gerezen, mocht verwachten. Verweerder heeft zelf wel aan een verstoring van de onderlinge verhoudingen en aan verlies van vertrouwen bijgedragen door zich op ongewoon emotionele en negatieve wijze over zijn collega in de RvB uit te laten in zijn brieven van 20 en 22 augustus 2002 aan de RvT.

Ontbinding van de arbeidsovereenkomst op ruime termijn met toekenning van wachtgeld en bijdrage in de kosten van rechtsbijstand.

SCHEIDSGERECHT GEZONDHEIDSZORG

Kenmerk: 03/02

Arbitraal vonnis in de zaak van:

de stichting A,
gevestigd te Z,
eiseres, verder te noemen A,
gemachtigde: mr. M. Ambags

tegen

B,
wonende te Y,
verweerder,
gemachtigde: mr. Th. F. M. Pothof.

1. De procesgang

- 1.1 A heeft bij memorie van eis gevorderd dat het Scheidsgerecht de arbeidsovereenkomst tussen A en verweerder middels een bindend advies zal ontbinden per eerst mogelijke datum zonder een separate vergoeding anders dan de in de arbeidsovereenkomst opgenomen vergoeding.

- 1.2 Verweerder heeft bij memorie van antwoord de vordering bestreden en geconcludeerd dat het Scheidsrecht de vordering bij arbitraal vonnis zal afwijzen en, indien de vordering van A zal worden toegewezen, zal bepalen dat
1. A aan verweerder dient te betalen één jaar salaris met – gebruteerde – emolumenten als bedoeld in artikel 15 van de arbeidsovereenkomst;
 2. aan verweerder een wachtgeldregeling toekomt als bedoeld in art. 18 van de arbeidsovereenkomst;
 3. A gehouden is bij wege van schadevergoeding voor materieel en psychisch leed een bedrag liggende tussen drie en vier bruto-jaarsalarissen te voldoen; in alle gevallen met veroordeling van A in de procedure en met veroordeling van A om met een bedrag van €15.000,= bij te dragen in de kosten van juridische bijstand van verweerder.
- 1.3 De gemachtigde van verweerder heeft een productie nagezonden.
- 1.4 De mondelinge behandeling heeft plaatsgevonden te Utrecht op 1 april 2003. Van de zijde van A zijn verschenen C en D, voorzitter respectievelijk oud-voorzitter van de Raad van Toezicht, mevr. mr. E, lid van die raad, en drs. F, lid van de Raad van Bestuur, bijgestaan door haar gemachtigde. Verweerder is in persoon verschenen met zijn gemachtigde. De gemachtigden hebben de wederzijdse standpunten toegelicht aan de hand van pleitnota's.

2. Samenvatting van het geschil

- 2.1 Verweerder, geboren op 00 00 0000, is per 1 oktober 1985 in dienst getreden van G. A is per 1 oktober 2000 ontstaan als gevolg van een fusie tussen de twee orthopedagogische centra G en H. A kent een tweehoofdige Raad van Bestuur waarvan verweerder en F de leden zijn. Met verweerder is door A een schriftelijke arbeidsovereenkomst van 6 december 2000 gesloten, waarin de rechten en plichten van de arbeidsovereenkomst van 1 oktober 1985 tussen verweerder en G werden overgenomen.
- 2.2 In de periode april tot en met augustus 2002 is door prof. dr. ir. I van het door A ingeschakelde organisatieadviesbureau een onderzoek gedaan binnen de organisatie van A, waarbij de voormelde fusie aan een evaluatie is onderworpen. De eerste versie van het concept van zijn rapport is in mei besproken. Op 2 juli 2002 heeft een bespreking van de tweede concept-versie plaatsgevonden met de Raad van Bestuur (RvB) en de Raad van Toezicht (RvT), waarbij de leden van de RvB eerst afzonderlijk zijn gehoord. Daarbij is aan de orde gekomen dat de RvB niet voldoende als een eenheid functioneerde. De RvT heeft vervolgens op 6 en 8 juli gesproken met individuele leden van het managementteam (MT). In deze gesprekken, waarvan geen verslag is gemaakt, werd ernstige kritiek geleverd op het functioneren van de RvB en op dat van verweerder in het bijzonder. Op 16 augustus is de RvT al tot de conclusie gekomen dat de verdere samenwerking binnen de RvB moeilijk zou zijn. Op 20 augustus 2002 is het eindrapport van I verschenen. Daarin vermeldt hij dat hij er geen vertrouwen in heeft dat deze RvB het ontwikkel- en verbetertraject zoals dit in het rapport wordt omschreven voor elkaar zal krijgen. Hij adviseert een verandering in de personele samenstelling van de RvB of een oplossing in de structuur, namelijk de topstructuur wijzigen in een eenhoofdige leiding. Het eindrapport is verweerder op 4 september 2002 ter hand gesteld.
- 2.3 Verweerder heeft bij brieven van 5, 20 en 22 augustus 2002 zijn visie aan de RvT kenbaar gemaakt. In de twee laatste brieven geeft verweerder, mede in reactie op de brief van F van 14 augustus 2002 aan de RvT, ook aan hoe hij over zijn collega F en de samenwerking met hem denkt. Kort samengevat komt dit neer op een aantal zeer kritische en persoonlijke kanttekeningen bij het functioneren van F en een fundamenteel gebrek aan vertrouwen in een verdere samenwerking.
- 2.4 De RvT heeft op 6 september 2002 schriftelijk een voorgenomen besluit vastgesteld inzake de RvB van A en daarbij zijn voornemen bekend gemaakt tot beëindiging van het dienstverband met verweerder. De RvT is tot de conclusie gekomen dat in zijn ogen sprake is van een duurzame verstoring van de vertrouwensrelatie binnen de RvB alsmede een verstoring van het vertrouwen dat de organisatie heeft met betrekking tot de vraag of deze RvB in staat is de problematische situatie waarin A verkeert, tijdig en effectief ten goede te keren. De tekst van

het voorgenomen besluit is eveneens op 6 september 2002 aan verweerder meegedeeld. Daarbij is verweerder door een delegatie van de RvT over dit besluit gehoord. Nadat de Ondernemingsraad op 16 september 2002 negatief had geadviseerd, heeft de RvT op 17 september 2002 besloten zijn voorgenomen besluit te handhaven.

- 2.5 Verweerder heeft zich op 6 september 2002 ziek gemeld. Hij heeft nadien zijn functie niet meer uitgeoefend en ook niet meer kunnen uitoefenen omdat hij vanaf 30 september met betaald verlof is gestuurd en vanaf 30 oktober 2002 op non-actief is gesteld en, na afloop van deze periode, met ingang van 18 december 2002 is geschorst tot de datum van beëindiging van het dienstverband. De daartegen bij de voorzitter van het Scheidsgerecht gevraagde voorzieningen zijn bij vonnis van 14 februari 2003 geweigerd.
- 2.6 Naar aanleiding van een verzoek van verweerder van 11 september 2002 is een Commissie van Advies en Bemiddeling ingesteld overeenkomstig artikel 16 van de arbeidsovereenkomst. Op 13 januari 2003 heeft deze Commissie haar advies uitgebracht. De Commissie is onder meer van oordeel dat de wijze waarop de RvT met de belangen van verweerder is omgesprongen geen schoonheidsprijs verdient. De Commissie merkt hierbij op dat verweerder ten minste had moeten worden geïnformeerd over hetgeen de leden van het MT over zijn functioneren hebben gesteld teneinde hem in de gelegenheid te stellen daarop te reageren, zeker nu de RvT ermee rekening had moeten houden dat gedurende een dienstverband van 17 jaar niet of nauwelijks kritiek is geleverd op het functioneren van verweerder. De Commissie betreurt het dat de RvT zich niet heeft willen openstellen voor een serieuze bemiddelingspoging. De Commissie concludeert evenwel dat vooral door de onwrikbare opstelling van de RvT van een vruchtbare samenwerking tussen de heer B en de RvT van het A geen sprake meer lijkt te kunnen zijn.

3. De bevoegdheid van het Scheidsgerecht

De bevoegdheid van het Scheidsgerecht om dit geschil te beslechten volgt uit artikel 19 van de arbeidsovereenkomst en staat tussen partijen vast. Volgens zijn reglement zal het Scheidsgerecht beslissen bij wege van arbitraal vonnis.

4. De beoordeling van het verzoek

- 4.1 Volgens artikel 14.1, aanhef en onder c, van de arbeidsovereenkomst, waarop A ter ondersteuning van haar verzoek tot ontbinding een beroep doet, kan A de overeenkomst opzeggen op grond van ernstige redenen welke onder meer aanwezig geacht worden wanneer ten gevolge van een duurzame verstoring van de vertrouwensrelatie tussen werkgever en werknemer of tussen werknemers onderling de samenwerking met de werknemer zodanig bemoeilijkt wordt dat handhaving van de werknemer redelijkerwijs niet langer van de werkgever kan worden geleverd.
- 4.2 Naar het oordeel van het Scheidsgerecht kan er geen twijfel over bestaan dat de verhouding tussen verweerder en de RvT van A en tussen F en verweerder duurzaam is verstoord als zoven bedoeld. De RvT heeft zijn vertrouwen in verweerder als lid van de RvB blijkbaar volledig verloren. Van een vruchtbare samenwerking tussen F en verweerder kan ook geen sprake meer zijn, nu de door hen beiden in augustus 2002 aan de RvT gezonden brieven ervan getuigen dat zij ernstige kritiek hebben op elkaars functioneren en zij beiden het vertrouwen missen dat zij in de toekomst in dit functioneren en in de onderlinge samenwerking de noodzakelijke verbeteringen kunnen aanbrengen. De RvT van A heeft blijkens het rapport van de Commissie van Advies en Bemiddeling niet willen meewerken aan een poging van de Commissie door bemiddeling een oplossing van dit arbeidsgeschil te bereiken.
- 4.3 In de gegeven omstandigheden, zoals die hiervóór zijn vermeld, kan het Scheidsgerecht zich onthouden van een oordeel over de juistheid van de kritiek op het functioneren van verweerder. Daarbij dient te worden aangetekend dat het Scheidsgerecht het eens is met de conclusie van de Commissie van Advies en Bemiddeling dat de RvT niet zorgvuldig is omgegaan met de belangen van verweerder. Aan verweerder is onvoldoende informatie gegeven over de inhoud van de kritiek op verweerder zowel van de zijde van het MT als van de onderzoeker I in wiens rapport ook niet wordt vermeld dat en waarom het niet goed functioneren van de RvB – waarover het rapport geen helderheid verschaft – te wijten zou zijn aan verweerder. De RvT heeft verweerder ook niet voldoende gelegenheid gegeven zich tegen de op hem geleverde kritiek te verweren en aan een verbetering van het functioneren van de RvB zijn medewerking te geven. Klaarblijkelijk heeft de RvT op grond van het rapport van I en de informatie van het MT besloten dat aan het dienstverband van verweerder hoe dan ook een einde gemaakt zou moeten worden. Deze houding is niet in overeenstemming met wat verweerder na een dienstverband van 17 jaar, waarin niet eerder problemen over zijn functioneren waren gerezen, mocht verwachten. Verweerder heeft zelf wel aan een verstoring van de onderlinge verhoudingen en aan verlies van vertrouwen bijgedragen door zich op ongewoon emotionele en negatieve wijze over zijn collega in de RvB uit te laten in zijn brieven van 20 en 22 augustus 2002 aan de RvT.
- 4.4 De tussen partijen geldende arbeidsovereenkomst voorziet in een regeling van de gevolgen van een opzegging (of ontbinding) van deze overeenkomst. Ingevolge art. 15.2 moet de werknemer vanuit zijn huidige functie en met behoud van zijn titel gedurende één jaar in staat worden gesteld een andere functie te vinden. A heeft er inmiddels in toegestemd dat verweerder op haar kosten gebruik kan maken van een persoonlijk begeleider. Ter zitting is besproken dat daarbij moet worden uitgegaan van een periode van ongeveer 40 weken vanaf 1 januari 2003. Het Scheidsgerecht acht het daarom passend dat de ontbinding wordt uitgesproken per 1 oktober 2003. Daarbij wordt in aanmerking genomen dat verweerder vanaf 6 september 2002 niet meer als lid van de RvB heeft gefunctioneerd. Tot 1 oktober 2003 dient A aan verweerder zijn volledig salaris door te betalen inclusief alle daarbij overeengekomen emolumenten met uitzondering van de representatievergoeding. Na die datum zal verweerder aanspraak kunnen maken op de wachtgeldregeling van de CAO Gehandicaptenzorg zoals deze thans luidt. Tezamen vormen deze voorzieningen voor eiser zonder meer een billijke vergoeding. Het door verweerder meer of anders verzochte komt niet voor toewijzing in aanmerking behoudens het navolgende.
- 4.5 Het Scheidsgerecht ziet in dit geval grond voor toewijzing van een vergoeding voor de door verweerder gemaakte kosten van rechtsbijstand tot een bedrag van €15.000,=. Deze grond is hierin gelegen dat, zoals al is overwogen, de RvT zeer onzorgvuldig met de belangen van

verweerder is omgegaan. Het is voldoende aannemelijk dat verweerder in verband daarmee zich van rechtsbijstand heeft moeten voorzien en dat door de kennelijk gebrekkige communicatie tussen partijen en de noodzaak van een uitvoerig verweer, ook bij de Commissie van Advies en Bemiddeling, de kosten hoog zijn opgelopen. In verband hiermee acht het Scheidsgerecht het door verweerder gevraagde bedrag redelijk en aanvaardbaar.

- 4.6 A krijgt de gelegenheid haar verzoek tot ontbinding in te trekken binnen veertien dagen na de datum van dit arbitraal vonnis.

5. Beslissing

Het Scheidsgerecht stelt het navolgende arbitraal vonnis vast.

A. Indien A haar verzoek handhaaft:

- 5.1 De arbeidsovereenkomst tussen partijen wordt ontbonden per 1 oktober 2003. Tot deze datum dient A aan verweerder zijn salaris met emolumenten te voldoen, met uitzondering van de representatievergoeding.

- 5.2 Verweerder heeft na 1 oktober 2003 jegens A recht op toepassing van de wachtgeldregeling van de CAO Gehandicaptenzorg.

- 5.3 A dient aan verweerder binnen een maand na de datum van dit vonnis een bedrag van €15.000,= te voldoen als bijdrage in diens kosten van rechtsbijstand. Voor het overige dragen partijen de eigen kosten.

- 5.4 De kosten van het Scheidsgerecht, vastgesteld op een bedrag van €4.931,= zijn voor rekening van A.

- 5.5 Het meer of anders verzochte komt niet voor toewijzing in aanmerking.

B. Indien A haar verzoek intrekt:

- 5.6 De beslissingen onder 5.3, 5.4 en 5.5 blijven gehandhaafd.

Dit vonnis is gewezen te Utrecht op 22 april 2003 door mr. A. Hammerstein, als voorzitter, mevrouw S.H. Hartman-Faber en ir. A. Langstraat, leden, met bijstand van mevrouw mr. A.C. de Die, griffier.